

Puławy-Włostowice

(Woj. Lubelskie)

Kościół pw. św. Józefa

HISTORIA KOŚCIOŁA I PARAFII ŚW. JÓZEFA W DULAWCACH - WŁOSTOWICACH

Pierwsze wzmianki o kościele - kaplicy w Włostowicach pochodzi od Jana Długosza, zapisane w: „LIBRI REGI DEDICATO RUM DIOECESIS CRACOVIENSIS”. Kościół Włostowicki, Dulaw, Darchatka, Sławieszyn i Cicha Dłoteczka należą do parafii JAROSZYN (obecnie Góra Pulawska). Jan Długosz pisał: „Cień Włostowicki, należący do parafii Jaroszyn, ma swoją brzowiącą kaplicę, do której proboszcz Jaroszyński w niebieżle i święta ze Mszą św. przeprowadza się błąka przez Cielę”. Wspomniana kaplica pw. Damiąszka SMD - powstała w 1605 r.

Dopiero w 1659 roku, dzięki ówczesnemu księdzemu Włostowickim - bratniom Węgrzyńskim - osiada w Włostowicach ksiądz Jan Szatorński, jako „homenariusz” - „littalista”, zaległ ob proboszczem w Jaroszynie.

Ksiądz Marcin Cichowski następcą po zmarłym 15 marca 1661 r. ks. Janie Szatorńskim, pisał: „Do śmierci czelnego ks. Jana Szatorńskiego, komendarsza włostowickiego, ja Marcin Cichowski otrzymałem komendę w Włostowicach” - ob Jego Chętelności Andrzeja Wzrostkiewicza z Bolei lasi Biskupa Krakowskiego, dnia 15 września 1661 roku. Tak w kościele, jak na plebanii zastałem straszliwą nędzę. Zaczynam to na tych poszarpanych kartkach podartej księgi ochrzczonych, wstawiając Boga, iż znajdy się jacyś dobroczyńcy, którzy mi do podźwignienia wszystkiego pomogą”.

Dnia 12 sierpnia 1676 roku dzięki zabiegom ówczesnego właściciela Włostowick - księcia Stanisława Lubomirskiego, wielkiego marszałka koronnego - biskupem biskupa krakowskiego Andrzeja Wzrostkiewicza, kościół włostowicki zaliczony został do rzędu parafialnych, obciążając go ob parafii Jaroszyn. Do parafii Włostowickie należą: Dulawy, Cicha Dłoteczka, Darchatka i Sławieszyn. Pierwszym proboszczem zostaje ówczesny komendariusz włostowicki - ks. Adam Zabajowski.

W roku 1726 - księżna Elżbieta Siemianowska z Lubomirskich buduje - obecnie istniejący - murowany kościół w stylu późnego baroku pod wezwaniem ŚW. JÓZEFA - według projektu Franciszka Magiera Czecha z Moraw. Założeniem budowy kościoła nastąpiło w 1728 roku. Wybudowany kościół wymagał wyposażenia pod względem liturgicznym. W 1751 roku właścicielami Włostowick zostali Czartoryscy, którzy wielką troską otoczyli parafialną świątynię. W kronice parafialnej czytamy: „Czartoryscy wprawdzie nie sprawiali zbyt kosztownych przedmiotów do kościoła włostowickiego, nie mniej jednak, jak o kościół, tak i o proboszcza dbali”. Należnie ksiądz Czartoryskich zobowiązujemy między innymi istniejącą do dzisiaj marmurową posadzkę, chrzcielnicę w stylu rokokowo-wykonaną przez rzeźbiarzą pulawskich w 1755 roku. W 1801 roku Czartoryscy umieszczają w kościele obrazy olejne, malowane przez Kazimierza Cognałowskiego (1772 - 1812) ucznia Maciarellego. W ołtarzu głównym - Św. Florencjusz, a na ścianach bocznych Św. Barbary i Św. Teresy z Avilli. Do tych obrazów pozwalały księżniczki Czartoryskie - Maria i Zofia - córki Adama i Izabeli z Flemingów.

W tym samym roku 1801 - ksiądz Adam Kazimierz Czartoryski przeznaczył miejsce na nowy cmentarz grzebalny, między Włostowicami a Dulawami, istniejący i czynny do dnia dzisiejszego. Są tu groby wielu zasłużonych osób - wyznania katolickiego, prawosławnego i ewangelickiego.

W 1817 roku - w bocznych ołtarzach umieszczono obrazy: Chrystusa niosącego krzyż i Matki Bożej Karmielicy - malowane „sepią” przez Zosię Księżkę z Matuszewiczów (1797 - 1822).

Ksiądz Józef Dobrzyński, pełniący obowiązki proboszcza od 1822 r. miał zaszczyt przygotować uroczystości konsekracji kościoła, której dokonał ks. bp Józef Marcell Dziecielski - biskup lubelski - 29 października 1826 r.

Do likwidacji kaplicy w pałacu Czartoryskich - w 1885 roku - przeznaczono do kościoła figury 12 Apostołów w stylu neogotyckim. W roku 1900 - ksiądz Karol Dębiński - odnowił wnętrze kościoła. Ołtarz główny z płaszczyzny i cztery ołtarze boczne murowane, wykonał artysta malarz z Warszawy - Stanisław Rudziński.

Ks. K. Dębiński - w 1904 r. - w kronice parafialnej pisał: „Cień Włostowicki leżał tuż nad brzegiem Cielę, która, nie wiem czy obroniona przez Włostowickan, czy też ulegając tylko chwiloemu naprężeniu, przez buławy bliźni wiekami o parę metrów wzwyż od Włostowick, pod Darchatką, bez żadnej widocznej przyczyny runęła się w lewo, na i pochyliła kuścisząm bokiem, a Włostowick zastawia nad nią i bliźnią strugą, w której nawet śnieg w przelocie rozpaczy utopić się nie może”.

30 września 1919 roku - ks. bp Marian Fułman - organował parafię Włostowicką SMD w Dulawach przy kaplicy Czartoryskich, zbudowanej w latach 1801 - 1805 wg projektu Christiana Dietra Hignera z fundacji księcia Adama Czartoryskiego.

Kościół w 1939 r. wybuchła wojna, we Włostowick proboszczem był ks. Czesław Dobkowski. W 1941 r. - ks. Stanisław Zamachki - Chociał ciężkie czasy okupacji niemieckiej nie sprzyjały inwestycjom, to dzięki Jego staraniom - w kościele zamontowane zostały nowe organy wykonane przez Zygmunta Kamińskiego z Czarstawa.

Dzięki renesans przejęcia świątyni, 30 maja 1961 roku obowiązki proboszcza objął ks. mgr Zdzisław Mazurkiewicz. Kościół wymagał sześcioletniego i kapitalnego remontu. Wreszcie w tym samym roku rozpoczęły się prace konserwatorskie i naprawiające uszkodzenia wojenne. Cmentarz kościoła pomalował miejscowy parafianin Stefan Makarewicz. Czynności prac wykonał społecznie miejscowi rzemieślnicy.

Kolejne remonty i prace modernizacyjne wykonał ks. mgr Tadeusz Kociński - proboszcz parafii w latach 1977 - 2000.

1986 rok - remont elewacji kościoła, dzwonnicy i parkanu

1987 rok - malowanie dachu na kościele i remont organów

1995 rok - modernizacja placu przed kościołem

Kościół włostowicki - jak każdy inny obiekt zabytkowy - wymaga nieustannej troski. Są to kolejne prace konserwatorskie wykonywane są - dzięki wielkiej ofiarności parafian - pod nadzorem ks. mgr Kalbenera Zdzisławicza, który obowiązków proboszcza pełni od 09 lipca 2000 roku.

PROBOSZCZOWICIE PARAFII ŚW. JÓZEFA W DULAWCACH - WŁOSTOWICACH

1. Ks. Adam Zabajowski 1676 - 1694	18. Ks. Jan Słomka 1905 - 1916
2. Ks. Józef Mazurkiewicz 1694 - 1698	19. Ks. Tadeusz Kociński 1916 - 1929
3. Ks. Franciszek Kociński 1700 - 1709	20. Ks. Stanisław Kamiński 1919 - 1922
4. Ks. Józef Czartowski 1710 - 1715	21. Ks. Czesław Marci 1925 - 1934
5. Ks. Józef Czartowski 1715 - 1719	22. Ks. Czesław Dobkowski 1934 - 1941
6. Ks. Tomasz Michalczyński 1719 - 1760	23. Ks. Stanisław Zamachki 1941 - 1944
7. Ks. Franciszek Czartowski 1761 - 1779	24. Ks. Stanisław Kociński 1944 - 1946
8. Ks. Jan Jesierski 1779 - 1800	25. Ks. Zdzisław Mazurkiewicz 1946 - 1977
9. Ks. Marcin Ostrowski 1800 - 1810	26. Ks. Józef Dux 1976 - 1976
10. Ks. Józef Górecki 1810 - 1822	27. Ks. Stanisław Orłowski 04.11.1976 - 20.12.1976
11. Ks. Józef Dobrzyński 1822 - 1855	28. Ks. Tadeusz Kociński 20.01.1977 - 09.07.2000
12. Ks. Kazimierz Słomkowski 1855 - 1862	małty + 19.08.2002 r. - powołany na rektora włostowicki
13. Ks. Feliks Kociński 1862 - 1882	29. Ks. Kalbenera Zdzisławicza 09.07.2000 - obecnie
14. Ks. Feliks Majewski 1882 - 1891	
15. Ks. Ludwik March 1891 - 1896	
16. Ks. Kalbenera Kociński 1896 - 1897	
17. Ks. Karol Dębiński 1897 - 1905	

zdjęcia: *Jan Nitecki*

zdjęcie w czerwonej obwódce zapożyczono z:
<http://jozef.pulawy.pl/wp-content/uploads/2017/04/0050.jpg>